

Розвиток освіти в ХІХ столітті.

- 1. Заклади початкової освіти.*
- 2.,,Харківський інститут шляхетних дівчат”.*

- Щодо вищої освіти, то в 19 столітті вона набула нового розвитку. Так перший університет було засновано у 1805 році в Харкові (ініціатор Каразін), першим ректором якого був український поет П. Гулак - Артемовський.

Українська культура XIX століття

- У кінці XVIII століття територія України була розділена між Австрійською (увійшло 20 % площі) і Російською (80 %) імперіями. До цього часу завершилася ліквідація української державності. В обох імперіях розгалужений бюрократичний апарат повністю контролював всі сторони життя суспільства. У Росії у XIX столітті особливу роль починає відігравати поліція, 3-є відділення Власної Його Імператорської Величності канцелярії, жандармерія. Широкими правами наділяється цензура. Вживання української мови зберігається виключно у народному середовищі. Тобто на рубежі XVIII—XIX століть у розвитку української культури склалася кризова, критична ситуація. Власне стояло питання про саме її існування. Тут можлива історична аналогія зі станом української культури у XVI столітті, коли значна частина найбільш освічених вищих феодальних шарів українського суспільства відмовилася від національної культури, православ'я, ополячилася. В тих умовах роль духовного лідера українського суспільства взяло на себе козацтво. Однак до кінця XVIII століття козацька старшина стала частиною російського дворянства і втратила колишню роль. У XIX столітті в Україні поступово складається новий соціальний шар суспільства — національна інтелігенція. Поява в її особі культурної еліти і збереження національних культурних традицій в народному середовищі зробили реальним українське культурне відродження.

Освіта

- У 1834 був відкритий Київський університет, першим ректором якого став відомий український вчений;— Михайло Максимович. Він захоплювався і особисто брав участь у збиранні українського фольклору, вивченні пам'яток старовини. У 1865 відкрився університет у Одесі, у 1898 — Київський політехнічний інститут, 1899 — Катеринославське вище гірниче училище (нині Національна гірнича академія України). На західноукраїнських землях основними центрами науки були Львівський університет, 1661 року заснування, і Чернівецький університет, 1875 року заснування, заняття в яких велися польською і німецькою мовами.

Наука

■ Природничі науки

Мечников — викладач Новоросійського університету в Одесі. Заснував разом із мікробіологом М. Гамалією першу в країні й другу у світі бактеріологічну станцію. Творець учення про імунітет. М. Бекетов — професор Харківського університету, який створив при фізико-математичному факультеті фізико-хімічне відділення та лабораторію фізичної хімії. Один із засновників нової науки — фізичної хімії.

Спасибо за внимание!!!